

Către: Dumitru BUDIANSCI
Președinte al Comisiei Naționale a Pieței Financiare

Nr. 100 din 06.11.2024

Ref.: Proiect Instrucțiune privind modul de percepere a taxelor și a plăților

Stimate domnule Președinte,

Vă salutăm din numele Camerei de Comerț Americane din Moldova (în continuare „AmCham Moldova”) și Asociației Investitorilor Străini (FIA Moldova) și vă mulțumim, pe această cale, pentru oportunitatea de a participa la procesul de consultare publică asupra proiectului Instrucțiunii privind modul de percepere a taxelor și plăților de către Comisia Națională a Pieței Financiare.

Este esențial ca stabilirea acestor reglementări să fie transparentă și adaptată la realitățile pieței, asigurând astfel un mediu propice pentru activitatea companiilor din sectorul financiar.

Comentarii Generale

După analiza documentației, observăm că, deși proiectul Instrucțiunii, începând cu data de 24.10.2024, se află în faza de consultare publică, cuantumul exacte ale taxelor și plăților, stabilite în Anexa nr. 1, au fost deja aprobate prin Hotărârea CNPF publicată în Monitorul Oficial pe 01.11.2024 (Nr. 454-456). În acest context, ne exprimăm preocuparea cu privire la transparența și eficiența acestui proces de consultare, având în vedere că aprobarea valorilor taxelor înaintea finalizării consultărilor poate reduce utilitatea acestora.

Considerăm că procedura de consultare publică ar trebui să permită o discuție autentică și constructivă, în cadrul căreia părțile interesate să poată contribui real la stabilirea cuantumurilor taxelor și plăților, înainte de adoptarea lor definitivă. În lipsa acestei transparențe, percepția asupra procesului consultativ poate fi afectată negativ, iar participarea activă a entităților reglementate poate deveni formală, în detrimentul obiectivelor de reglementare eficientă și echitabilă.

Observații Specifice și Propuneri de Modificare

1. Cuantumul Taxelor (Anexa nr. 1)

Conform Anexei nr. 1 din Instrucțiunea supusă consultării, sunt stabilite taxele și plățile care urmează să fie aplicate în anul 2025.

Aprobarea acestor cuantumuluri înainte de finalizarea procesului de consultare diminuează în mod considerabil eficiența consultărilor publice. Propunerile și comentariile participanților ar putea deveni irelevante în fața unor cifre deja stabilite și adoptate oficial.

Recomandăm ajustarea procedurii de aprobare, astfel încât consultarea să se desfășoare înaintea publicării cuantumurilor. Acest lucru ar permite adaptarea și ajustarea cuantumurilor în funcție de feedback-ul obținut în cadrul consultărilor și ar încuraja o participare mai motivată a companiilor și asociațiilor din sector.

2. Clarificarea Termenelor și Procedurilor de Aplicare

Instrucțiunea include detalii despre termenele de achitare și procedura de evidență a taxelor.

Considerăm necesară o descriere detaliată a etapelor administrative, în special a mecanismului de contestare sau a procedurii de recalculare în caz de erori. Aceste aspecte sunt esențiale pentru a asigura conformitatea fără a genera neclarități și conflicte administrative între subiecții de plată și autoritate. Se propune includerea unui capitol adițional în care să fie explicat în detaliu procesul de contestare și recalculare, dacă este cazul, astfel încât companiile să beneficieze de o abordare transparentă și corectă.

3. Totodată, ar fi oportună și utilă, consolidarea notei informative care însoțește proiectul actului. Or, aceasta, credem că excede prevederile art. 30 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Potrivit normei în cauză, concomitent cu elaborarea proiectului actului normativ se întocmește nota de fundamentare, conform modelului prevăzut în anexa nr. 1, care cuprinde următoarele compartimente:

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ;
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ;
- c) obiectivele urmărite și soluțiile propuse;
- d) analiza impactului de reglementare;
- e) compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE;
- f) avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ;
- g) concluziile expertizelor;
- h) modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent;
- i) măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ.

Or, actualmente, credem că Nota de fundamentare nu întrunește decât prevederile lit. a) – b) din cele enunțate anterior.

4. De asemenea, reafirmăm poziția asociațiilor față de taxele și plățile percepute de CNPF în cadrul asigurărilor de viață pentru supravegherea și controlul în domeniul protecției drepturilor consumatorilor. Republica Moldova și-a asumat obligația de a armoniza legislația națională cu actele juridice europene, ca urmare a obținerii statutului de țară candidată la aderarea la UE iar autoritățile europene acordă, în cadrul asigurărilor de viață, o atenție deosebită și aplică principiul stabilității de lungă durată. Se observă că autoritățile abordează politica de taxe în mod precaut, fapt care le permite să impulsioneze dezvoltarea asigurărilor de viață și să mențină conexiunea dintre companiile de asigurări și bugetul de stat prin prisma funcțiilor economic-sociale cât și financiar-investiționale.

Menționăm faptul că în unele țări UE pentru asigurările de viață pe termen lung nu este impusă o taxă de supraveghere de către regulator, sau aceasta taxă este semnificativ mai mică decât taxa pentru asigurările generale care de regulă sunt asigurări pe termen scurt. De exemplu în Croația, Bulgaria, Slovenia, Ungaria, Serbia, Montenegro și Bosnia și Herțegovina pentru asigurările de viață, și în Ucraina pentru toate contractele de asigurare cu termen mai mare de 10 ani, taxa de supraveghere este 0%.

Asociațiile și-au exprimat, în 2023, îngrijorarea și a sesizat CNPF cu privire la modificările legislative nereușite din ultimii ani, inclusiv instituirea de taxe suplimentare pentru asigurările de viață și deraierea de la principiul reglementării diferențiate a taxelor și a stabilității de lungă durată. Aceste aspecte au avut un impact negativ asupra dezvoltării sectorului asigurărilor de viață.

Dorim să atragem atenția autorității asupra faptului că asigurările de viață sunt produse financiare pe termen lung, care pe lângă rolul social important pe care îl joacă, completează efortul autorităților pe de o parte de a susține nevoile de securitate financiară a populației, iar pe de altă parte asigurările de viață sprijină dezvoltarea economică în general și dezvoltarea piețelor financiare în special iar taxele fac parte din structura tarifară a produsului.

În cazul în care argumentele expuse nu vor fi luate în considerare și Comisia Națională a Pieței Financiare concluzionează în continuare că trebuie să perceapă taxă pentru supravegherea și controlul în domeniul protecției drepturilor consumatorilor pentru asigurările de viață, considerăm că aceasta ar trebui să fie proporțională activității desfășurate de autoritate pe acesta categorie de activitate și proporțională cu micșorarea operată pentru asigurările generale și nu ar trebui să depășească 0,1% din prima plătită de client în primul an de asigurare.

5. Pe tot parcursul proiectului Instrucțiunii, se utilizează sintagma de „case de schimb valutar” care, potrivit art. 41 alin. (2) lit. b) al Legii nr. 62/2008 privind reglementarea valutară, se referă la persoană juridică rezidentă constituită conform legislației Republicii Moldova, avînd ca gen unic de activitate efectuarea pe teritoriul Republicii Moldova a operațiunilor de schimb valutar în numerar cu persoane fizice prin ghișeele casei de schimb valutar/sucursalei acesteia și/sau prin intermediul aparatelor de schimb valutar. Casele de schimb valutar fac parte din unitățile de schimb valutar, care la rândul lor includ:

- a) banca licențiată care efectuează operațiuni de schimb valutar în numerar cu persoane fizice prin intermediul birourilor sale de schimb valutar;
- b) casa de schimb valutar;
- c) persoana juridică rezidentă ce prestează servicii hoteliere.

Respectiv, ținînd cont de cele expuse supra, sintagma „casă de schimb valutar” (la orice formă gramaticală) este utilizată, conform înțelegerii proiectului actului normativ, în sensul colectării venitului din prestarea serviciilor de schimb valutar, însă nu este clară aplicabilitatea acestora în cazul băncilor comerciale. Or, ar fi necesară clarificarea circumstanțelor, în cazul în care proiectul de act normativ se referă doar la casele de schimb valutar propriu-zis, ori, are incidență și asupra birourilor de schimb valutar din cadrul băncilor. Clarificarea în cauză ar fi oportună pentru evitarea ulterioarelor divergențe de interpretare și cerințe care, în cazul intrării în vigoare în această redacție, vor fi dificil de implementat pentru băncile comerciale. La fel, aceasta derivă și din rațiunea faptului că, actul normativ în cauză se referă și se aplică participanților la piața financiară nebanară (emitenții de valori mobiliare, persoanele licențiate sau autorizate să desfășoare activități pe piața de capital, fondurile de pensii facultative și administratorii acestora, furnizorii de servicii de finanțare participativă, precum și subiecților raporturilor ce țin de reglementarea, supravegherea și controlul în domeniul protecției drepturilor consumatorilor de servicii financiare).

6. La pct. 2 din Modul de completare a Anexei nr. 1, se propune corectarea sintagmei „în coloana 4 Baza de calcul” cu „în coloana 3 Baza de calcul”.

În concluzie, apreciem eforturile CNPF de a aduce claritate și de a crea un cadru formal pentru perceperea taxelor și plăților. Totodată, reiterăm importanța desfășurării consultărilor publice autentice și

AmCham Moldova
fighting for your business

constructive, care să permită modificarea unor cuantumuri și ajustarea unor procese administrative în baza feedback-ului primit. Suntem convinși că o colaborare eficientă și transparentă între CNPF și sectorul de business va contribui la stabilirea unor norme echilibrate și eficiente.

Rămânem la dispoziția dumneavoastră pentru orice clarificări și suntem deschiși pentru a participa la discuții ulterioare privind îmbunătățirea cadrului normativ.

Cu respect,

Mila Malairău

Director Executiv

A.P. „Camera de Comerț Americană din Moldova”

Ana Groza

Director Executiv

Asociația Investitorilor Străini